

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Ridderkerk
CC: Ada van der Plaat

Datum: 16 januari 2025

Betreft: Pre-advies over het nieuwe Minimabeleid 2025-2028

Geacht College,

Allereerst danken wij u voor de gelegenheid om mee te denken met het nieuwe Minimabeleid 2025-2028 en in het bijzonder voor de constructieve wijze waarop Ada van der Plaat hierover met ons communiceert.

Dit document heeft als doel om diverse knelpunten onder uw aandacht te brengen, waarvan wij van mening zijn dat het verwerken hiervan in het nieuwe beleid in het voordeel van de burgers van Ridderkerk is.

Integrale aanpak

Armoede komt niet alleen. De signalen die wij krijgen van burgers en maatschappelijke instanties van Ridderkerk ondersteunen het feit dat armoede vaak het gevolg is van een aantal nevenfactoren, zoals een (geestelijke)stoornis, echtscheiding, werkloosheid, schulden, het wegvallen van een partner, etc. Om die reden pleiten wij sterk voor een integrale aanpak – het zgn. ontschotten - waarin door een zgn. casemanager bij de intake integraal bepaald wordt welke aanpak bij dit individuele geval c.q. gezin de beste INVESTERING is. Het doel van dit beleid is om met een gestructureerde aanpak op de lange termijn het minimabeleid beheersbaar te houden. Op dit punt wordt later in dit document teruggekomen.

Advies

Integrale aanpak met een casemanager.

Mensbeelden

Het is een aanbeveling van het Sociaal Cultureel Planbureau om bewuster om te gaan met mensbeelden.

Het is van belang dat beleidsmakers het gesprek voeren over mensbeelden en de mogelijke consequenties daarvan, zodat zij beleid ontwikkelen dat beter aansluit bij de leefwereld van mensen. Want mensbeelden zijn heel menselijk, maar doen sommige mensen tekort.

Advies

Voer als gemeente het gesprek hierover met elkaar, zodat de uitgangspunten van het beleid helder zijn en kunnen worden uitgelegd.

Tandzorg

Omdat de tandzorg voor volwassenen niet gratis is, gaan sommige kinderen niet naar de tandarts. Vanwege gebrek aan voldoende middelen, mijden mensen met een laag inkomen de tandzorg en daardoor missen hun kinderen deze ook.

Advies

Als men voor volwassenen met een laag inkomen de tandzorg 'gratis' maakt, zou dat al een grote verandering teweeg brengen om hun kinderen mee te nemen naar de tandzorg.

We weten echter dat de gemeente de tandzorg niet gratis kan maken. Ze kan hooguit een (toeslag) voorziening treffen om mensen voor wie het financieel niet haalbaar is om een tandarts te bezoeken tegemoet te komen in de kosten.

Wie moet er geholpen worden?

Wij vragen aandacht voor de personen die naast de persoon met schulden staat.

Zij helpen de betreffende persoon zodanig, dat ze zelf ook in de schulden terecht kunnen komen.

Nadat de ene persoon de schulden heeft afgelost, is de ander zijn schulden nog (buiten de schuldhelpverlening) aan het aflossen.

Advies

De oplossing hiervan zou zijn om in de schuldenproblematiek integraal te bekijken of er sprake is van nevenslachtoffers die ook hulp nodig hebben en dit in het totaalplaatje mee te nemen.

Toegang tot dienstverlening

Diverse Ridderkerkers ervaren een hoge drempel dan wel onduidelijkheid met betrekking tot de toegang tot hulp.

Advies

Wij adviseren dat onderzocht wordt op welke manier de digitale (website) en fysieke toegang voor personen die hulp nodig hebben, kan worden verbeterd. Er moet in de communicatie vanuit de gemeente gebruik worden gemaakt van begrijpelijke taal. De formulierenbrigade zou een veel prominentere rol kunnen krijgen bij het invullen van deze formulieren.

Verder valt op dat bij de uitvoering van de dienstverlening – niet alle -medewerkers empathisch reageren op de burgers die ondersteuning vragen.

Zelfredzaamheid (m.n. gezinnen met kinderen) & versterken van veerkracht

N.a.v. de nota Integrale Veiligheid Ridderkerk zien we een verband met het volgende onderwerp: niet alleen de 'Veerkracht van de buurt' verdient steun, ook de 'Veerkracht van de burger' heeft steun nodig. Het principe één gezin – één plan – één casemanager was een hoofddoel van de decentralisatie van zorgtaken naar de gemeente. Van diverse burgers hebben wij gehoord dat dit principe slechts in beperkte mate wordt gerealiseerd. Het feit dat de zorg sectorgewijs is georganiseerd, bemoeilijkt het om volgens het bovengenoemd principe te werken.

Wij willen hier een lans breken om op kleinschalig niveau – via een nieuw proefproject ‘Veilige en Veerkrachtige buurten’ (meer) ervaring op te doen met de integrale zorg op het niveau van het gezin- of huishoudensysteem. Zo’n kleinschalig proefproject biedt een unieke kans om te onderzoeken hoe dit principe effectief kan worden gerealiseerd, vooral als de zorgvragen in gezinnen zich opstapelen, en waarbij blijkaar de basale Veerkracht (eigen kracht) ontbreekt. De kleinschalige aanpak van een proefproject “Veilige en Veerkrachtige buurten’ is kansrijk, omdat het aantal casussen beperkt is. De Burgeradviesraad heeft de uitwerking van de integrale zorg op het niveau van het gezin- of huishoudensysteem in een handreiking samengevat en is bij interesse uiteraard bereid deze te delen met de betrokken uitvoeringsinstantie(s). Uiteraard zal hierbij nauw moeten worden samengewerkt met de betrokken instanties in Ridderkerk die op de hoogte zijn van de problematiek die in de buurt(en) en gezinnen speelt.

Advies

Ga concreet aan de slag met een pilotproject integrale zorg op het niveau van het gezin- of huishoudensysteem.

Bestaanszekerheid

Er hebben zich in de afgelopen tijd een aantal ontwikkelingen in NL voorgedaan die ook Ridderkerkers hebben geraakt. Te denken valt aan stijging van vaste lasten en duurdere boodschappen. De vraag is of de drempel van 110% nog wel voldoende is, omdat mensen die daar net boven zitten op dit moment buiten de boot vallen.

Advies

Wij adviseren de gemeente hier in relevante gevallen maatwerk te leveren door boven deze grens te gaan zitten.

Digitaal

Op dit moment verlopen diverse aanvragen ingewikkeld, omdat er weinig digitaal plaatsvindt.

Advies

Wij adviseren de gemeente het aanvraagproces nog eens goed onder de loep te nemen c.q. te evalueren met betrokkenen. Tip: de gemeente Utrecht heeft samengewerkt met Movisie om de digitale ontsluiting tot de dienstverlening toegankelijker te maken. Daarbij moet uiteraard wel rekening worden gehouden met burgers die onvoldoende digitaal bekwaam zijn.

Mijn achterban geeft aan dat de datum van aanvraag, als dat mondeling (telefonisch) gebeurt, niet altijd wordt vastgelegd en geregistreerd. Vooral als de aanvraag al direct telefonisch wordt afgewezen. Die datum is van belang omdat, als de aanvraag naderhand tóch wordt toegekend, de datum van aanvraag als startdatum wordt gebruikt.

Bijverdienen

Het is op dit moment bijna een straf om wat bij te verdienen, omdat je direct gekort wordt op je uitkering. Hierdoor is het bijverdienen ontmoedigend.

Advies

Wij adviseren de gemeente constructieve oplossingen te bedenken, waardoor het voor mensen met een uitkering loont om zich op de arbeidsmarkt te oriënteren, ervaring op te doen en zo hun kansen

op een arbeidscontract te verhogen. Om dit in goede banen te leiden zal ook hier sprake moeten zijn van maatwerk.

Ridderkerkpas

De Ridderkerkpas zou effectiever ingezet moeten worden. Vanuit de burgers horen wij in ieder geval 2 soorten geluiden.

- 1) Lang niet alle organisaties doen mee en hebben daar een bepaalde reden voor.
- 2) Het geld wat daarop staat, is wel heel snel besteed. Het is bijv. amper voldoende om een sportabonnement af te sluiten.

Daarnaast zijn we vanuit de Burgeradviesraad van mening dat het slimmer inzetten van de pas meer kan opleveren voor de Ridderkerkse gezinnen. Te denken valt aan een paneldiscussie met betrokken burgers en organisaties die zijn aangesloten én juist niet zijn aangesloten.

Tenslotte zijn er nu bedragen gereserveerd voor bepaalde doelen. De vraag is in hoeverre de gemeente hierin sturend wil, kan en moet zijn.

De centrale vraag zou moeten zijn: hoe zorgen we er met z'n allen voor dat deze pas effectief wordt besteed met maximale bestedingsvrijheid voor de burger, maar daarnaast maximaal effectief voor het doel waarvoor deze pas in het leven is geroepen.

Advies

Zet de Ridderkerkpas vaker en effectiever in.

Sport- en cultuurfonds

Tijdens ons vooroverleg met de gemeente is het sport- en cultuurfonds aan bod gekomen.

Advies

We adviseren de gemeente om hiermee veel meer te doen en ook de scholen veel meer in te schakelen om zodoende juist ook jongeren die in een sociaal isolement zitten te bereiken, in hun kracht te zetten en op deze manier generatie-armoede te voorkomen. Laten we de senioren en mensen met een bijstandsuitkering ook niet vergeten! Wij adviseren de gemeente ook na te denken hoe ze deze groepen kunnen bereiken.

Bekendheid regelingen

Steeds opnieuw blijkt dat Ridderkerkers niet of nauwelijks op de hoogte zijn van de beschikbare regelingen, zoals schuldhulpmaatje.

Advies

Wij adviseren de gemeente met klem na te denken via welke (buurt?)campagnes zoveel mogelijk burgers uit de doelgroep bereikt kunnen worden.

Wij hopen met deze ideeën de input voor het nieuwe beleid te hebben verrijkt en zijn graag bereid onze adviezen nader toe te lichten. We stellen het op prijs als we worden betrokken bij het opstellen van het uitvoeringsplan.

Aanvullingen t.a.v. schuldhulpverlening

Toegankelijkheid gemeentehuis

Er komen weinig meldingen via de gemeente bij de hulporganisatie terecht. Dit wordt volgens ons veroorzaakt door de bezetting van de informatiebalie. Dat zijn beveiligers en geen ambtenaren. Als je nu bij de balie informatie vraagt, krijg je een kaartje en moet je via internet je vraag stellen. Je ontvangt dan een reactie met een nummer. Je moet afwachten wanneer je antwoord krijgt. De schulden van de burgers komen nu via Wooncompas en energiebedrijven bij de gemeente, daarna bij schuldhulpmaatje terecht. Hier volgt dan het minnelijke project.

Advies

Evalueer het praktische proces nog een keer kritisch en breng waar nodig optimalisaties aan.

De gegevens van de burgerbevolking van Ridderkerk

Aantal inwoners 47.721. Burgers in de schulden ca 3.3 % in Ridderkerk. Landelijk is dit rond de 4 %.
Wat opvalt is dat jongeren het slechter doen: 12 %.

Advies

Op scholen van jongeren een cursus aanbieden hoe om te gaan met geld.

Taal

De informatie naar de burgers gaat nu alleen in het Nederlands.

Advies

Informatie in meer talen aanbieden. (Schiedam bijvoorbeeld doet het in 7 talen.)

Met vriendelijke groet,

Burgeradviesraad Ridderkerk
Roland Tomeï, voorzitter
René Griep, coördinator werkgroep Minima